

Inleiding

Uit rapporten, van onder andere Operatie Jong¹, blijkt dat hulpverlenende instanties zich vaak tegelijkertijd met jongeren bezighouden, maar dat zij (te) weinig informatie met elkaar delen en onvoldoende samenwerken. Dit komt doordat zij in verschillende disciplines of gemeenten actief zijn en/of vaak niet van elkaar weten dat zij met dezelfde jongere te maken hebben.

Risicosignalering bij jeugdigen en het bevorderen van een snellere en betere samenwerking van hulpverlenende instanties en gemeenten hebben hoge prioriteit gekregen van het kabinet en in het bijzonder van Minister Rouvoet (ministerie van Jeugd en Gezin). Om systematische informatie-uitwisseling (tussen professionele hulpverleners) op gang te brengen is, in opdracht van het Ministerie van Jeugd en Gezin, de Verwijsindex Risicjongeren (VIR) ontwikkeld. Medio 2009 komt er een wettelijke verplichting voor de gemeente om aan te sluiten op de Landelijke Verwijs Index Risicjongeren (VIR). In onderstaand advies wordt u nader geïnformeerd over de werkwijze van dit risicosignaleringssysteem, het traject tot aansluiting op de landelijke VIR én wordt u voorgesteld in te stemmen met de aanschaf van het risicosignaleringssysteem bij MULTIsignaal.

De VIR

De VIR is een ICT-toepassing die een “match”-signaal afgeeft aan meldende partijen wanneer in het systeem, binnen een vooraf bepaalde tijd, meerdere signalen worden aangeleverd over één jongere. In de VIR zal géén inhoudelijke informatie worden opgenomen, maar alleen de identificatiegegevens van de jongere, de identificatiegegevens van de meldende instelling/instantie, de datum van de melding en de contactgegevens van de hulpverlener.

De VIR is slechts een hulpmiddel waarmee (bovengemeentelijke) uitwisseling van signalen mogelijk wordt, meervoudige problemen tijdig gesignaleerd kunnen worden en adequate hulpverlening op gang gebracht kan worden. Uiteindelijk bepaalt de samenwerking tussen de verschillende meldende partijen of de hulpverlening effectief en efficiënt plaatsvindt. In de gemeente Leidschendam-Voorburg ziet het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) toe op de (totstandkoming van) samenwerking tussen (meldende) partijen (zie “Een sluitende zorgketen” – 09/7753).

Via lokale en/of regionale naar landelijke VIR

In het stadsgewest Haaglanden hebben een drietal gemeenten (Den Haag, Zoetermeer en Westland) een overeenkomst gesloten met het bedrijf MULTIsignaal om een lokale VIR te ontwikkelen c.q. te bouwen. Kinderen en jongeren zijn echter meer en meer over de grenzen van de gemeenten (onderwijs, uitgaan, sport, etc.) actief. Door deze regionale mobiliteit wordt de samenwerking tussen de gemeenten en regionaal en lokaal opererende instanties steeds belangrijker en intensiever. Binnen het stadsgewest Haaglanden is er daarom voor gekozen om, met behoud van de specifieke gemeentelijke zorgstructuren, de reeds bestaande lokale verwijsindexen te integreren tot een regionaal georganiseerde VIR. Uiteindelijk moet de regionale VIR aansluiten op de landelijke verwijsindex, waardoor ook signalen uit andere regio's/delen van het land kunnen worden opgepikt. Dit is vooral van belang in geval van interregionaal grensverkeer en/of verhuizingen.

¹ Operatie Jong, gestart in 2006 onder kabinet Balkenende II, is een samenwerkingsverband van zeven ministeries die zich ten doel hebben gesteld: een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid.

Voordelen en nadelen van een regionaal georganiseerde VIR

Een regionaal georganiseerde VIR biedt door een uniforme registratieprocedure, systeeminrichting en matchverwerking de volgende voordelen:

- Eén set van afspraken met regionale partners biedt zowel voordelen voor de gemeenten (minder tijdsinvestering en het delen van kosten en eventueel helpdeskfunctie) als voor regionale partners (één afspraak in plaats van negen).
- Optimaal gebruikersgemak voor regionale instanties. Een instantie als bijvoorbeeld BJZ hoeft voor de regio Haaglanden niet negen verschillende log-ins en wachtwoorden te hebben.
- Een regionaal georganiseerde verwijsindex bevat (na koppeling of upload van) GBA persoonsgegevens van alle tot dat systeem aangesloten gemeenten. Mocht een school in Rijswijk een jongere willen signaleren die woonachtig is in Leidschendam, dan zal het systeem bij een regionale verwijsindex de jongere gemakkelijk kunnen vinden. Bij een lokale verwijsindex is dit niet het geval en zal de jongere handmatig moeten worden toegevoegd.

Als mogelijk nadeel kan worden benoemd, de beperkte flexibiliteit in geval van aanpassingen in het systeem. Mocht er bijvoorbeeld een gemeente een wijziging willen doorvoeren in het systeem, dan raakt deze wijziging niet alleen die ene gemeente, maar ook de andere aangesloten gemeenten binnen dat regionale systeem. Eensgezindheid over de inrichting van het systeem is, op voorhand, noodzakelijk. Echter, ook na implementatie moet er regelmatig overleg plaatsvinden tussen de gemeenten binnen het stadsgewest Haaglanden. Er wordt daartoe gedacht aan een platform van ambtenaren die in de betrokken gemeenten regie voeren op het jeugdbeleid.

Traject regionale VIR

Om te komen tot een regionaal georganiseerde VIR wordt door PJ partners, in opdracht van het stadsgewest Haaglanden, gewerkt aan een convenant dat door alle regionaal opererende instanties én gemeenten ondertekend zal worden. Doelstelling is om het convenant eind april 2009 in concept gereed te hebben. In het convenant zullen afspraken worden opgenomen over het gebruik van de VIR. Daarnaast zullen afspraken worden opgenomen ten aanzien van meldingscriteria en privacy.

Regionaal hulpverlenende partijen die gelden als beoogde melders in de Gemeente Leidschendam-Voorburg

Stichting Jeugdformaat, Florence (SMW en AMW), Verslavingszorg (bureau basiszorg), De Jutters, Leger des Heils, RMC Haaglanden, JGZ ZHW, BJZ Haaglanden, (jeugd) GGZ Delfland, Kwadraad, Parnassia, MEE, Raad kinderbescherming, Reclassering Nederland, Halt Holland Midden Haaglanden, LIMOR en Leerplicht.

In de gemeente Leidschendam-Voorburg zijn vrijwel alleen regionaal opererende hulpverlenende instanties actief in de zorgketen. Uitgangspunt is daarom in de Gemeente Leidschendam-Voorburg, in eerste instantie, alleen deze professionele partijen te laten melden in de VIR. Wanneer in de toekomst blijkt dat ten behoeve van een sluitende zorgketen bepaalde lokale partijen (bijvoorbeeld scholen) betrokken moeten worden bij de VIR, dan kunnen de afspraken met deze partijen, als bijlage, worden toegevoegd aan het regionale convenant.

Traject Gemeente Leidschendam-Voorburg

Om als gemeente aan te kunnen sluiten op de regionale en landelijke VIR, dient voor de VIR een aansluiting op de Beheervoorziening burgerservicenummer (BV BSN) gerealiseerd te worden. Een aanmeldformulier is, ter ondertekening, toegevoegd. Verder dient een overeenkomst gesloten te worden met MULTIsignaal. Hiertoe is, ook ter ondertekening, een zogenaamde Service Level Agreement (SLA) toegevoegd. Deze SLA beschrijft de dienstverlening van MULTIsignaal aan de gemeente betreffende het gebruik van de webapplicatie 'Signaleringsstelsel' en alle hiertoe behorende data en de levering van de daarbij behorende ondersteuning en onderhoud. In een later stadium dient dan nog het regionaal convenant door het college ondertekend te worden.

Financiële consequenties

De VIR gaat gepaard met eenmalige en structurele kosten. Voor deze kosten zijn de onderstaande ramingen opgesteld.

Eénmalige kosten

De kosten voor de implementatie van de VIR bedragen éénmalig € 7.281,- (exclusief btw). Ter ondersteuning van de (technische) procesbegeleiding is rekening gehouden met de inhuur van consultants van MULTIsignaal. Voor de training van een functioneel beheerder is één dagdeel uitgetrokken. Daarnaast is nog rekening gehouden met incidentele kosten (opstartbijeenkomst/-workshop, informatiedragers). Het totaal aan éénmalige kosten komt neer op € 16.816 (incl. BTW)

Implementatietraject		Eénmalige kosten
Aanschafkosten verwijsindex		€ 7.281,-
Consultancy bij implementatie	32 uur à € 150,- per uur	€ 4.800,-
Training functioneel beheerder	1 dagdeel	€ 550,-
Incidentele kosten		€ 1.500
	Totaal excl. btw	€ 14.131,-
	Totaal incl. btw	€ 16.816,-

Structurele kosten

De structurele kosten bestaan uit een jaarlijkse contributie aan MULTIsignaal van € 0,17 per inwoner (exclusief btw). Hierin is de inrichting van de ICT-applicatie op basis van onze wensen, de ICT-servicedesk en de koppeling aan de landelijke verwijsindex inbegrepen. Voor ondersteuning door MULTIsignaal wordt rekening gehouden met een bedrag van ongeveer € 750,- per jaar. Hoewel een regionale helpdesk voor de hand ligt, kan het wenselijk zijn om bij de opstart in eerste instantie een lokale helpdesk in te stellen. Ten behoeve van de lokale helpdeskfunctie is daarom een bedrag gereserveerd.

		Structurele kosten
Beheerskosten verwijsindex	€ 0,17 per inwoner per jaar	ca. € 12.380,- per jaar
Ondersteuning door MULTIsignaal	ca. 5 uur à € 150,- per uur	ca. € 750,- per jaar
Functioneel beheerder verwijsindex (indien mogelijk regionaal)	ca. 12 uur per maand	ca. € 12.500,- per jaar
	Totaal excl. btw	ca. € 25.630,- per jaar
	Totaal incl. btw	ca. € 30.500,- per jaar

Dekking van éénmalige en structurele kosten

Naar aanleiding van het Bestuursakkoord Rijk en Gemeenten heeft het kabinet destijds middelen beschikbaar gesteld voor het Elektronische kinddossier in de JGZ en de Verwijsindex Risicjongeren.

Voor onze gemeente betekent dit een structurele toevoeging aan het gemeentefonds van:

2008 - € 20.000;

2009 - € 40.000;

2010 - € 60.000, en vanaf;

2011 - € 80.000 (structureel).

De gemeenteraad heeft ingestemd met het inzetten van deze gelden voor het Elektronische Kinddossier en de Verwijsindex Risicjongeren.

In de begroting 2009/2012 (op grootboeknr. 61531034 binnen de afdelingsbegroting JOS) is rekening gehouden met de uitgaven zoals hierboven genoemd inzake EKD/JGZ en de Verwijsindex Risicjongeren. In 2009 is totaal € 85.590 beschikbaar in verband met de invoering. Dit bedrag wordt gedekt uit de bijdrage 2009 (€ 40.000), de bijdrage 2008 (€ 20.000) en een eenmalige bijdrage in 2007 (€ 25.590).

Communicatie

Ten behoeve van de implementatie van de verwijsindex in onze gemeente zullen, indien noodzakelijk, informatiebijeenkomsten georganiseerd worden. Deze bijeenkomsten zullen georganiseerd worden in het kader van het project Centrum voor Jeugd en Gezin. Verder zullen informatiedragers (folders, etc.) ontwikkeld worden om jongeren, ouders, instanties en hulpverleners te informeren over de verwijsindex.

Advies

Wij adviseren uw college:

- In te stemmen met de aanschaf van de verwijsindex bij MULTIsignaal;
- De voorlopig geraamde eenmalige en structurele kosten beschikbaar te stellen ten laste van het budget EKD / Verwijsindex (grootboeknr. 61531034);
- Het aansluitformulier Beheervoorziening burgerservicenummer te ondertekenen;
- De Service Level Agreement met MULTIsignaal te ondertekenen;
- De raadsbrief bijgaand vast te stellen, en;
- Het collegevoorstel na vaststelling, als bijlage bij de raadsbrief, toe te sturen aan de raad.

Met vriendelijke groet,

F.M. van der Gaag
projectleider CJG

P. Wijnen
allround medewerker JOS